



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Διεύθυνση Περιβαλλοντικής
Αδειοδότησης**

Τμήμα Δ

Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Αλεξάνδρας 11

Τ.Κ.: 114 73

Πληροφορίες: Ε. Πουρνιά

Τηλέφωνο: 2106417709

Fax: 2106417726

e-mail: sec.dipa@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ:

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Δ/νση Περιβάλλοντος &
Χωρικού Σχεδιασμού

Μ. Μουσούρου 15, Τ.Κ.71201

Ηράκλειο

d.pexws@crete.gov.gr

kargaki@crete.gov.gr

ΚΟΙΝ.:

ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

**Θέμα : Περιβαλλοντική έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική
Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κρήτης, κατόπιν αξιολόγησης της Στρατηγικής
Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου.**

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 998/1979 (Α' 289) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3208/2003 (Α' 303) και το Ν.4759/2020 και ισχύει.
2. Το Ν.1650/1986 (Α' 160) Για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3937/11 (Α' 60/) «Διατήρησης της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», Ν.4042/2012 και το Ν.4685/2020.
3. Το Ν. 2204 1994 (Α' 59) Κύρωση Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα
4. Το Ν. 2468/1997 (Α' 32) Κύρωση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απεrhήμωσης στις χώρες εκείνες που αντιμετωπίζουν σοβαρή ξηρασία ή και απεrhήμωση ιδιαίτερα στην Αφρική
5. Το Ν. 2508/1997 (Α' 124) «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Το Ν.2637/1998 (Α' 200) «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και "Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης" Α.Ε. και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
7. Το Ν. 2742/1999 (Α' 207) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» , όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4759/2020 και εκάστοτε ισχύει.

8. Το Ν. 2971/2001 (Α' 285) Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4785/2021 και εκάστοτε ισχύει.
9. Το Ν. 3028/2002 (Α' 153) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4761/2020.
10. Το Ν.3165/2003(Α' 177) «Κύρωση της Διεθνούς Συνθήκης σχετικά με τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία».
11. Το Ν. 3199/2003 (Α' 280) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν.4315/2014 και Ν. 4519/2018 και εκάστοτε ισχύει .
12. Το Ν.3208/2003 (Α' 303) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με Ν.4685/2020 και εκάστοτε ισχύει.
13. Το Ν. 3378/2005 (Α' 203) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη)».
14. Το Ν. 3851/2010 (Α'85) «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως τροποποιήθηκε με Ν.4512/2018 και εκάστοτε ισχύει .
15. Το Ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Αυτοδιοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης».
16. Το Ν. 3937/2011 (Α' 60) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4691/ ΦΕΚ Α 108/9.6.2020 «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 58 του Ν.4277/2014 και Ν.4691/2020.
17. Το Ν.3983/2011 (Α' 144) «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις».
18. Το Ν. 4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων», όπως ισχύει.
19. Το Ν. 4042/2012 (Α'24) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως εκάστοτε ισχύει .
20. Το Ν.4062/2012 ΕΝΟΤΗΤΑ Γ' «Πρωώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/28 ΕΚ) κριτήρια αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών (Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/30/ΕΚ)», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν.4062/2020 και εκάστοτε ισχύει, .
21. Το Ν.4109/2013 (Α' 16) «Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα – Σύσταση Γενικής Γραμματείας για το συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις».
22. Το Ν. 4258/2014 (Α' 94) «Διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - Ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
23. Το Ν. 4269/2014 (Α' 142) «Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση-Βιώσιμη ανάπτυξη», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4447/2016 και εκάστοτε ισχύει.

24. Το Ν. 4414/2016 (Α' 149) «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 43 «Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ)».
25. Το Ν. 4426/2016 (Α' 187) «Κύρωση της Συμφωνίας των Παρισίων στη Σύμβαση - Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή».
26. Το Ν. 4447/2016 (Α' 241) «Χωρικός Σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4759/2020 και το Ν.4764/2020 και εκάστοτε ισχύει.
27. Το Ν. 4467/2017 (Α' 56) «Τροποποιήσεις διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4519/2018 και εκάστοτε ισχύει .
28. Το Ν. 4519/2018 (Α' 25) «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 4664/2020.
29. Το Ν. 4546/2018 (Α' 101) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ «περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» και άλλες διατάξεις .
30. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης (ΕΕ) αριθ. 529/2013/ΕΕ
31. Το Ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» και ειδικά το άρθρο 109 σχετικά με την αρμοδιότητα των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων για την τελική υπογραφή ατομικών διοικητικών πράξεων.
32. Το Ν. 4643/2019 (Α' 193) «Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, εκσυγχρονισμός της ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και στήριξη των Α.Π.Ε. και λοιπές διατάξεις» και ειδικά το άρθρο 24 «Πλαίσιο εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε αγροτική γη (<1% αγροτικής γης)».
33. Το Ν. 4662/2020 (Α' 27) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις», όπως εκάστοτε ισχύει.
34. Το Ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
35. Το Ν. 4759/2020 (Α' 245) «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 4764/2020 και εκάστοτε ισχύει.
36. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («Ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)
37. Το Ν. 4819/2021 (Α' 129) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές,

ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4843/2021 (Α'193) και ισχύει σήμερα.

38. Την Π.Ν.Π. της 13.08.2021 (Α' 143) «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» και ιδιαίτερα το «ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΑΧΕΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»
39. Το Ν. 4858 /2021 (Α' 220) Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.
40. Το Ν. 4936 /2022 (Α' 105 Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος.
41. Το Π.Δ. 67/81 (Α' 23) «Περί Προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδος και άγριας πανίδος και καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και ελέγχου της ερεύνης επ' αυτών», όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 43/Α/1981
42. Το ΠΔ 51/2007 (Α' 54) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
43. Το Π.Δ. 97/2017 (Α' 138) «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».
44. Το Π.Δ. 132/2017 (Α' 160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 29/2022 (Α' 77)»
45. Το Π.Δ. 59/2018 «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης» (Α' 114), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4759/2020 (Α'245) «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
46. Το Π.Δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
47. Το Π.Δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
48. Το Π.Δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155)
49. Το Π.Δ. 2/2021 (Α' 2) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
50. Το Π.Δ. 6/2022 (Α'17) «Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών, σύσταση Ειδικής Γραμματείας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων.»
51. Το Π.Δ. 29/2022 (Α' 77) «Τροποποίηση του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160)»
52. Το Π.Δ. υπ' αρ. 37/2022 (Α'138) «Τροποποίηση του π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»
53. Την υπ' αρ. 6309/09.09.2021 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής ανάπτυξης και Τροφίμων Γεώργιο Στύλιο» (Β' 4190).
54. Την υπ' αρ. Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/11837/1140/2022 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» (ΥΟΔΔ 76).
55. Την ΚΥΑ 33318/3028/1998 (Β' 1289) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ 14849/853/Ε103/2008 (Β' 645) και εκάστοτε ισχύει,

56. Την Κ.Υ.Α. με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (Β' 1225) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001».», όπως εκάστοτε ισχύει.
57. Την ΚΥΑ Η.Π. 14849/853/Ε103/4-4-2008 (Β' 645) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 (Β' 1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 (Β' 992) κοινών υπουργικών αποφάσεων, σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
58. Την ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103/1-9-10 (Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.»
59. Την ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (Β' 415) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ»
60. Την ΚΥΑ με Αριθμ. οικ. 145026 (Β' 2014) «Σύσταση, διαχείριση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ.) από Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα», όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.
61. Την υπ' αρ. οικ. 170766/2016 Κ.Υ.Α. «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 51354/2641/Ε103/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1909), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2013/39/ΕΕ «για την τροποποίηση των οδηγιών 2000/60/ΕΚ και 2008/105/ΕΚ όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Αυγούστου 2013 και άλλες συναφείς διατάξεις».
62. Την υπ' αρ. οικ.: 44014/4028/2016 (Β' 3196) Κ.Υ.Α. «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Κρήτης».
63. Την ΚΥΑ με αρ.Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/2017 (Β' 3282) «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015)».
64. Την Κ.Υ.Α. με αρ. οικ. 40238/2017 (Β' 3759) «Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001».»,
65. Την ΚΥΑ 50743/2017 (Β' 4432) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».
66. Την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846 της 30.09.2021 (Β' 4514) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων σε εναρμόνιση με τις διατάξεις της οδηγίας 99/31/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 «περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων», όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018».

67. Την ΥΑ 414985/85 (Β' 757) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας».
68. Την Υ.Α. οικ.16190/1335/1997 (Β' 519) «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τις Υ.Α. οικ. 19652/1906/1999 (Β' 1575), Υ.Α. 20419/2522/2001 (Β' 1212), Υ.Α. Η.Π. 24838/1400/Ε103/2008 (Β' 1132), Υ.Α. οικ. 106253/2010 (Β' 1843), Υ.Α. οικ. 190126/2013 (Β' 983), Υ.Α. οικ. 147070/2014 (Β' 3224), Υ.Α. 1848/278812/2021 (Β' 4855) και εκάστοτε ισχύει.
69. Την Υ.Α. οικ. 145116/2011 «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
70. Την Υ.Α. Αριθμ. 40332/2014 (Β' 2383) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα για τα έτη 2014–2029 και Σχεδίου Δράσης πενταετούς διάρκειας».
71. Την υπ' αρ. Ε.Γ.: οικ. 896/2017 (Β' 4666) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «Έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων».
72. Την Υ.Α. με αρ. οικ. 11258/2017 (Β' 873) «Εξειδίκευση περιεχομένου Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4414/2016 (Α' 149)».
73. Την Υπουργική Απόφαση 34768/2017 (Β' 3246) «Σύσταση, συγκρότηση και κανονισμός λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ), σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4414/2016 (Α' 149)».
74. Την Υ.Α. με Αριθ.42284/2017 (Β' 260) «Έγκριση αναθεώρησης Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης».
75. Την υπ' αρ.ΥΠΕΝ/ΓρεΓΥ/41397/335/2018 (Β' 2687) Απόφαση «Έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ 13) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων».
76. Την υπ' αρ. 170195/758/2018 απόφαση ΥΠΕΝ «Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας 2018-2038 (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση)» (Β' 5351).
77. Την υπ' αρ. 4/31.12.2019 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του Εθνικού Σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα» (Β' 4893).
78. Την Πράξη 39 της 31.08.2020 (Α' 185) «Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α)»
79. Την υπ' αρ. 2/2021 (Β' 45) Απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγαρά».
80. Την υπ' αρ. 35/2021 (Β' 45) Απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γεώργιο Αμυρά».
81. Την υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β' 1923) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/ οικ.107017/28.8.2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ “ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. 40238/28.9.2017 (Β' 3759) κοινή υπουργική απόφαση».
82. Την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης

- 83.** Την ισχύουσα εθνική και κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία που αφορά σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για την περιβαλλοντική διαχείριση και προστασία του συνόλου των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων, όπως: η επεξεργασία αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, η διαχείριση των υδάτων, η διαχείριση στερεών αποβλήτων, τα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών στερεών, υγρών και αερίων ρύπων, θορύβου κ.ά., οι φυσικές και προστατευόμενες περιοχές καθώς και η προστασία ειδών και ενδιαιτημάτων.
- 84.** Το με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/50059/1046/19.08.2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του ΥΠΕΝ, με το οποίο ενημερώθηκε η Αρχή Σχεδιασμού για τις απόψεις της σχετικά με τη συμβατότητα του υπόψη ΠεΣΠΚΑ με τις κατευθύνσεις του ΕΣΠΚΑ και ζητήθηκαν συμπληρώσεις (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/77766/5153/20.08.2021).
- 85.** Το με Α.Π.: 269435/13.09.2021 έγγραφο του τμήματος Περιβάλλοντος της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Γεν. Δ/νσης Βιώσιμης Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης, με το οποίο υποβλήθηκε στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ έντυπο και ψηφιακό αντίγραφο της ΣΜΠΕ του ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Κρήτης (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/85360/5611/ 15.09.2021).
- 86.** Το με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/85360/5611/05.11.2021 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο ενημερώθηκε η Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, για τον έλεγχο πληρότητας και ζητήθηκαν διορθώσεις – συμπληρώσεις της ΣΜΠΕ του θέματος.
- 87.** Το με αρ. πρωτ. 368299/06.12.2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, με το οποίο διαβιβάστηκαν έντυπα και ψηφιακά αντίγραφα της ΣΜΠΕ του θέματος, συμπληρωμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο με α.α 86 έγγραφο της ΔΙΠΑ (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/116741/7338/07.12.2021).
- 88.** Το με Α.Π.: 119318/7504/13.12.2021 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε η ΣΜΠΕ του Σχεδίου προς:
1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - I. Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος
 - II. Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
 - Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
 - Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
 - III. Γενική Διεύθυνση Υδάτων/ Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος
 - IV. Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
 - V. Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
 - VI. Γενική Δ/νση Ορυκτών Πρώτων Υλών
 - VII. Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων Κρήτης
 2. Υπουργείο Οικονομικών/ Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας & Κοινωφελών Περιουσιών Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας
 3. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων/ Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας
 4. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας/ Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας
 5. Υπουργείο Υγείας
 - I. Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας
 - II. Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής/Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος
 6. Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
 7. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών

- I. Γενική Γραμματεία Υποδομών
- II. Γενική Γραμματεία Μεταφορών
- 8. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής / Γενική Δ/νση Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων
- 9. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
 - I. Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών/ Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης/ Δ/νση Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Κλιματικής Αλλαγής
 - II. Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- 10. Υπουργείο Τουρισμού / Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής & Ανάπτυξης
- 11. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
 - I. Γενική Δ/νση Χωροταξικής & Περιβαλλοντικής Πολιτικής
 - Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Κρήτης
 - Διεύθυνση Υδάτων Κρήτης
 - II. Γενική Δ/νση Δασών & Αγροτικών Υποθέσεων/Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων Κρήτης
- 12. Περιφέρεια Κρήτης
 - I. Περιφερειακό Συμβούλιο
 - II. Γενική Δ/νση Βιώσιμης ανάπτυξης/Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού,

προκειμένου: α) οι ανωτέρω Υπηρεσίες 1 -11 να γνωμοδοτήσουν επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ, β) η Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης (ως Αρχή Σχεδιασμού) να δημοσιοποιήσει στο κοινό το περιεχόμενο του φακέλου της ΣΜΠΕ του σχεδίου και να δώσει στο ενδιαφερόμενο κοινό την ευκαιρία να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του, εφόσον το επιθυμεί και γ) το Περιφερειακό Συμβούλιο να θέσει στη διάθεση του κοινού, όποτε του ζητηθεί, τις πληροφορίες και τα στοιχεία του φακέλου της ΣΜΠΕ και να διατυπώσει τη γνώμη του και τις τυχόν παρατηρήσεις του επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ και να τις διαβιβάσει στην υπηρεσία μας.

- 89.** Το με Α.Π. ΥΠΟΙΚ 166144 ΕΞ 2021 /24.12.2021 έγγραφο της Δ/νσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με υποδείξεις ως προς τις προβλεπόμενες διαδικασίες, προκειμένου για έργα σε χώρους αιγιαλού, παραλίας, σε θαλάσσιο χώρο ή πυθμένα (αρ. πρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/5596/368/20.01.2022) .
- 90.** Το με Α.Π.: 2474/04.01.2022 έγγραφο διαβίβασης της υπόψη ΣΜΠΕ, από τη Διεύθυνση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών της Γενικής Δ/νσης Δασών και Αγροτικών υποθέσεων προς τις Δ/νσεις Δασών νομών, για γνωμοδότηση αρμοδίως (Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 5180/334/19.01.2022).
- 91.** Το με Α.Π.: 180/30.01.2022 έγγραφο της Δ/νσης Δασών Χανίων με θετική γνωμοδότηση και επιμέρους προτάσεις (Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 10524/642/04.02.2022).
- 92.** Το με Α.Π.: 3609/07.02.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης με προτεινόμενες διορθώσεις /συμπληρώσεις επί του σχεδίου (Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 11313/687/07.02.2022).
- 93.** Το με Α.Π.: 398165/30.12.2021 έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης διαβίβασης της ΣΜΠΕ προς τους οικείους Δήμους για διατύπωση γνώμης (Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 14668/918/15.02.2022
- 94.** Το με Α.Π.: 46913/18.02.2022 νέο έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης διαβίβασης της ΣΜΠΕ προς τους οικείους Δήμους για διατύπωση γνώμης (Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 17011/1063/21.02.2022 και το σχετικό δελτίο τύπου της Περιφέρειας, με το οποίο ανακοινώνεται από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Κρήτης,

η ανάρτηση - στην αντίστοιχη ιστοσελίδα δημόσιας διαβούλευσης της Περιφέρειας Κρήτης - της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) που αφορά στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Κρήτης, με διάρκεια διαβούλευσης μέχρι την 23η Μαρτίου 2022 καθώς και σε τοπικά ηλεκτρονικά ειδησεογραφικά μέσα.

95. Το με αρ. πρ. Φ.901/288/417322/Σ.2142/28.03.2022 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης υπό όρους του Γ' Κλάδου του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33375/2291/06.04.2022).
96. Τη με Α.Π.84637/28.03.2022 Εισήγηση της Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, επί της ΣΜΠΕ του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Κρήτης.
97. Τη με Α.Π. 96639/06.04.2022 διαβίβαση Απόφασης συγκρότησης Περιφερειακής Επιτροπής Χωροταξίας Περιβάλλοντος Π.Ε. Ηρακλείου (Π.Ε.ΧΩ.Π. Π.Ε. Ηρακλείου) της Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης Π.Ε. Ηρακλείου με Α.Δ.Α. 60Ν77ΛΚ-ΨΛΔ (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38693/2755/18.04.2022).
98. Τη με Α.Π. 123569/04.05.2022 διαβίβαση από το Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών Οργάνων της Περιφέρειας Κρήτης, της υπ' αρ. 16/2022 απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Κρήτης σχετικά με τη ΣΜΠΕ του ΠεΣΠΚΑ της οικείας Περιφέρειας.
99. Το με αρ. πρωτ. 131978/10.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, με το οποίο διαβιβάζονται στη Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ οι απόψεις που κατατέθηκαν κατά τη διαβούλευση της υπόψη ΣΜΠΕ ήτοι :
 - Η με Α.Π. 794/09.02.2022 (Α.Π. Τμ. Συλ. Οργάνων Περιφέρειας Κρήτης 35772/10.02.2022) θετική γνωμοδότηση του Δήμου Σητείας με σχετικές παρατηρήσεις.
 - Το με Α.Π. 3609/07.02.2022 (Α.Π. ΠΕΧΩΣ 39389/14.02.2022) έγγραφο της Δ/νσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, με τις απόψεις – παρατηρήσεις, που αφορούν στα μέτρα / δράσεις του ΠεΣΠΚΑ
 - Η με Α.Π. 35/18.03.2022 (ΑΔΑ Ω3ΟΤΩΡ8-ΣΡΦ) θετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας.
 - Το με Α.Π. 794/09.02.2022 (Α.Π. ΠΕΧΩΣ 83869/28.03.2022) έγγραφο παρατηρήσεων επί της ΣΜΠΕ του Μηχανολόγου Μηχανικού κ. Πουλή Δημητρίου.
 - Το με Α.Π. 67680/28.04.2022 (Α.Π. Τμ. Συλ. Οργάνων Περιφέρειας Κρήτης 121970/03.05.2022) έγγραφο διαβίβασης της με αρ. 92/2022 και ΑΔΑ 99Ψ6ΩΗ5-3ΘΝ θετικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων .
100. Το με Α.Π. 85164/13.05.2022 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Εφορείας Ενάλιων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με προτάσεις επί του Σχεδίου (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 48246/3374/13.05.2022).
101. Το με Α.Π. 85343/21.06.2022 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με προτάσεις επί του Σχεδίου (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ644684437/23.06.2022 με συμπληρώσεις - διορθώσεις).
102. Το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τις Δημόσιες Αρχές, το Περιφερειακό Συμβούλιο και το ενδιαφερόμενο κοινό, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006, όπως ισχύει, δεν εκφράστηκαν άλλες απόψεις, πλην των προαναφερόμενων, για τη ΣΜΠΕ του εν λόγω σχεδίου.

103. Το γεγονός ότι η εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ δεν ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου δεν απαιτήθηκε η διενέργεια διασυνοριακών διαβουλεύσεων.

Αποφασίζουμε

την περιβαλλοντική έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Περιφέρειας Κρήτης, όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ μετά από Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του σχεδίου, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού.

A. Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου

Η ΣΜΠΕ έχει ως χωρικό πεδίο αναφοράς την Περιφέρεια Κρήτης. Σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ, αντικείμενο του Σχεδίου είναι ο προσδιορισμός και η ιεράρχηση των απαραίτητων μέτρων και δράσεων προσαρμογής της Περιφέρειας Κρήτης στις επερχόμενες κλιματικές αλλαγές.

Το ΠεΣΠΚΑ αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις (ευκαιρίες και απειλές) από την κλιματική αλλαγή, εστιάζοντας στον τρόπο με τον οποίο οι κλιματικοί κίνδυνοι ενδέχεται να εκδηλωθούν κατά τον 21ο αιώνα, ελλείψει δράσης.

Ειδικότερα, με το ΠεΣΠΚΑ Κρήτης υλοποιείται η στρατηγική της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση της απειλής της κλιματικής αλλαγής, η οποία έχει ως βασικό στόχο τη μείωση της ευπάθειας της Περιφέρειας στις επιπτώσεις που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και τη θωράκισή της έναντι αυτής.

Οι βασικοί πυλώνες του ΠεΣΠΚΑ Κρήτης είναι:

- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης – Παρακολούθηση υλοποίησης και αποτελεσματικότητας δράσεων
- Ενδυνάμωση των διοικητικών δομών της Περιφέρειας που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα ή δημιουργία νέων δομών
- Επικοινωνία και διάχυση πληροφορίας

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνονται οι παρακάτω βασικοί στόχοι του ΠεΣΠΚΑ Κρήτης:

1. Συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης (βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων) αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή και η εφαρμογή αυτών στις δράσεις των φορέων της Περιφέρειας
2. Σύνδεση της προσαρμογής με την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου.

3. Προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς της οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους
4. Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής
5. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας

Οι τομείς για τους οποίους προτείνονται μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή είναι:

1. Αγροκτηνοτροφική παραγωγή
2. Δάση και αναδασωτέες εκτάσεις
3. Βιοποικιλότητα – Οικοσυστήματα
4. Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες
6. Ποτάμια (ως προς τα πλημμυρικά φαινόμενα)
7. Παράκτιες χρήσεις
8. Τουρισμός
9. Ενέργεια
10. Υποδομές μεταφορών (οδικό δίκτυο, λιμενικές και αερολιμενικές υποδομές)
11. Υγεία
12. Δομημένο περιβάλλον
13. Πολιτιστική κληρονομιά

Β. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του Σχεδίου, κατόπιν αξιολόγησης και στάθμισης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ.

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση του σχεδίου θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν.

Η μέριμνα για το περιβάλλον θα πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στην εξειδίκευση και εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ, μαζί με τις οικονομικές και κοινωνικές επιδιώξεις. Για το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του, θα πρέπει:

α. Να ενσωματωθούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, με έμφαση στα παρακάτω:

1. Ανταπόκριση στην αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (άρθρο 9§4 του Κανονισμού 2021/1060 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027), η οποία αναφέρεται στην αποφυγή σημαντικών επιβαρύνσεων σε έξι

περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους (αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αειφορική χρήση και προστασία υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, κυκλική οικονομία, αποτροπή και έλεγχος ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων).

2. Εκπλήρωση των απαιτήσεων ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή (climate proofing of infrastructure), όπως αυτές προκύπτουν από τα σχετικά θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
3. Συμμόρφωση στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θα θέτουν το εκάστοτε πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος και οι περιβαλλοντικοί όροι του κάθε έργου.
4. Δυνατότητα και ετοιμότητα εξέλιξης προς τις απαιτήσεις που δημιουργεί η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση

β. Να ληφθεί μέριμνα για την αποφυγή σωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε μια περιοχή, στην περίπτωση που παρατηρηθεί μεγάλο πλήθος παρεμβάσεων σε αυτήν.

γ. Το σχέδιο, στη φάση εξειδίκευσης, να λαμβάνει υπόψη τους τρεις πυλώνες της αειφορίας, δηλαδή την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον .

1. Διαχείριση υδάτων

Για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

1.1. Οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για την διαχείριση των υδάτων, να είναι συμβατό με τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (EL13).

1.2. Κατά την υλοποίηση του Σχεδίου να λαμβάνονται τα μέτρα που προβλέπονται στο οικείο ΣΔΛΑΠ, περί ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου ύδατος και αποθήκευσης επιφανειακού νερού καθώς και προστασίας σημείων υδροληψίας ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Να ληφθούν μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα οικεία ΣΔΛΑΠ καθώς και στην ισχύουσα νομοθεσία για την ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (σχετ. υπ' αρ. 63). Επιπλέον, να ληφθούν υπόψη τα προβλεπόμενα στην Οδηγία ΕΕ/2020/2184.

1.3. Να αποτυπωθούν σε χάρτες οι ζώνες προστασίας των καταγεγραμμένων υδροληπτικών έργων ανθρώπινης κατανάλωσης της Περιφέρειας Κρήτης. Οι χάρτες να ενημερώνονται με τις νέες αδειοδοτήσεις υδροληψιών (από το Εθνικό Μητρώο σημείων Υδροληψίας-Ε.Μ.Σ.Υ.). Δημόσιες αρχές και υπηρεσίες αρμόδιες για τη χορήγηση των αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία για την πραγματοποίηση κάθε έργου ή δραστηριότητας σε ακίνητο που πραγματοποιείται ή πρόκειται να πραγματοποιηθεί υδροληψία, υποχρεούνται να ζητούν από τον ενδιαφερόμενο το πιστοποιητικό εγγραφής του σημείου υδροληψίας στο Ε.Μ.Σ.Υ., ως προϋπόθεση για την έκδοση των ανωτέρω πράξεων.

1.4. Να γίνεται καταγραφή όλων των απολήψεων ύδατος, είτε από επιφανειακά είτε από υπόγεια υδάτινα συστήματα, που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, άρδευση και άλλες χρήσεις, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική διαχείριση και τήρηση των προβλεπόμενων στο υπ' αρ. (60) σχετικό.

1.5. Να προσδιοριστεί ο τρόπος ελέγχου των ανώτατων ορίων των αναγκαίων ποσοτήτων νερού ανά στρέμμα και είδος καλλιέργειας, από ιδιωτικές απολήψεις, υφιστάμενες και νέες, με στόχο την ορθολογική χρήση του αρδευτικού νερού.

1.6. Να καθοριστούν, με μέριμνα των οικείων ΔΑΟΚ, οι ελάχιστες δυνατές ποσότητες ύδατος άρδευσης ανά είδος καλλιέργειας, με προτεραιότητα στις περιοχές που αρδεύονται από Υπόγεια Υδάτινα συστήματα κακής ποσοτικής κατάστασης, και να τεθούν οι σχετικοί περιορισμοί.

1.7. Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα που προβλέπονται από τα σχέδια διαχείρισης και τα προγράμματα μέτρων των οικείων ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ, ώστε να πραγματοποιείται βάσει τακτικού και σαφούς προγράμματος, ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων, ο έλεγχος εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων, ο έλεγχος σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα, καθώς και ο έλεγχος των όρων λειτουργίας των ΕΕΛ και της σύστασης των επεξεργασμένων λυμάτων.

1.8. Κατά το στάδιο σχεδιασμού και χωροθέτησης των έργων, να προκρίνονται προτάσεις, που όχι μόνο να μην επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στο υδατικό περιβάλλον, λόγω ρύπανσης ή μεταβολών του υδρογραφικού δικτύου αλλά επιπλέον να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο πρόκλησης ρύπανσής του λόγω αστοχίας ή έκτακτων καταστάσεων / φαινομένων. Ειδικότερα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

1.8.1. Κατά το σχεδιασμό των παρεμβάσεων επέκτασης των υδραυλικών δικτύων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων και των λιμνών, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις.

1.8.2. Εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους.

1.8.3. Να εντατικοποιηθούν οι δράσεις που αφορούν στη δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης αστικών λυμάτων, όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με το Σχέδιο.

1.9 Στο πλαίσιο ενίσχυσης, εκσυγχρονισμού και αποκατάστασης των υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης, άρδευσης, αποστράγγισης, αποχέτευσης, να προκριθούν λύσεις «έξυπνων δικτύων».

1.10. Μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλογής, θα πρέπει να προωθούνται εκείνες οι προτάσεις που ενσωματώνουν, κατά το δυνατόν, τη μειωμένη κατανάλωση νερού σε όλους τους τομείς και τις χρήσεις, την προώθηση τεχνικών επαναχρησιμοποίησής του (ανακύκλωση), την περιορισμένη παραγωγή και διάθεση υγρών αποβλήτων . Σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ελλείψεις υδατικών πόρων και στις οποίες αναπτύσσονται υδροβόρες δραστηριότητες να προκρίνεται η υλοποίηση τεχνικών εξοικονόμησης νερού (π.χ. διατάξεων εξοικονόμησης νερού σε τουαλέτες-ντουζιέρες, χρήση θαλασσινού νερού σε πισίνες κ.λπ.) καθώς και ανακύκλωσης των όμβριων υδάτων

1.11. Οι μελέτες που θα εκπονηθούν στα πλαίσια εφαρμογής των προβλέψεων του ΠεΣΠΚΑ και αφορούν στη διαχείριση υδάτινων πόρων, να αναφέρουν σαφώς τις πηγές από τις οποίες έχουν αντλήσει δεδομένα και να αξιοποιηθούν, μαζί και με τα δεδομένα από την εφαρμογή των δράσεων του ΠεΣΠΚΑ, κατά την εκπόνηση των αναθεωρήσεων των οικείων ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ .

1.12. Ενθάρρυνση της τριτοβάθμιας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και χρήσης του επεξεργασμένου νερού στη φυτική παραγωγή ή σε χώρους πράσινου ή /και στη δασοφυτεύση, ιδιαίτερα στις περιοχές που παρουσιάζουν ελλείψεις υδατικών πόρων. Επίσης, να διερευνάται η δυνατότητα/ καταλληλότητα και έτερων συστημάτων επεξεργασίας των αστικών λυμάτων με μειωμένο ενεργειακό αποτύπωμα, όπως πχ μέσω υγροβιότοπων.

1.13. Ενθάρρυνση δράσεων που στοχεύουν στην προστασία από την σημειακή και διάχυτη ρύπανση από υγρά απόβλητα (π.χ. απόβλητα ελαιοτριβείων).

1.14. Κατά τη φάση υλοποίησης έργων προστασίας ακτογραμμής, διευθέτησης ποταμών και χειμάρρων, να υπάρχει μέριμνα από την επίβλεψη, ώστε να μην γίνεται απόθεση υγρών ή στερεών αποβλήτων σε υδάτινους αποδέκτες.

1.15. Ευαισθητοποίηση και συμμετοχή του κοινού σε δράσεις που αφορούν την προστασία των υδατικών πόρων, μέσω ενημερωτικών συναντήσεων, χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης, μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

1.16. Να τηρούνται οι διατάξεις του Ν. 4258/2014 (Α' 94) «Διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα-ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως εκάστοτε ισχύει. Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων θα πρέπει να γίνει κατά τρόπο ώστε να μην προϋποθέτει διευθέτηση με κάλυψη τμημάτων τους, ή έντονες επεμβάσεις, που συνεπάγονται σοβαρή περιβαλλοντική τους υποβάθμιση, όπως επένδυση της διατομής τους με σκυρόδεμα, ευθυγραμμίσεις εκτεταμένων τμημάτων (απαλοιφή μαιανδρισμών) κ.λπ. Η διευθέτηση της κοίτης και των πρανών τους, να πραγματοποιείται κατά τρόπο που να διευκολύνει την ελεύθερη ροή των υδάτων και την επιτέλεση της οικολογικής τους λειτουργίας. Σε περιπτώσεις τμηματικής οριοθέτησης θα πρέπει να επιλέγεται περίοδος επαναφοράς που να επιτρέπει την ομαλή μετάβαση προς τα ανάντη και κατάντη τμήματά τους. Ειδικότερα για τα τμήματα εντός ορίων οικισμών ή πολεοδομικών σχεδίων, η οριοθέτηση θα πρέπει να γίνεται με περίοδο επαναφοράς τουλάχιστον πεντηκονταετίας, εκτός εάν οι αντικειμενικές συνθήκες καθιστούν αναγκαστική την επιλογή μικρότερης περιόδου επαναφοράς.

1.17. Στην περίπτωση που τα προβλεπόμενα, από την υδραυλική μελέτη για την οριοθέτηση, έργα διευθέτησης κατατάσσονται στη Β' κατηγορία της υπ' αρ. οικ. Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 Υ.Α., όπως εκάστοτε ισχύει, τότε για την έγκριση της υδραυλικής μελέτης απαιτείται η τήρηση διαδικασίας υπαγωγής στις προβλεπόμενες στο άρθρο 8 του Ν. 4014/2011 Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) για τα έργα αυτής της κατηγορίας.

1.18. Να θεσπισθεί ζώνη προστασίας των ρεμάτων «ΠΕΠ (ΑΠ) - Ζώνες Προστασίας Ρεμάτων - Παρόχθιων Οικοσυστημάτων» πλάτους πενήντα (50) μέτρων από τις όχθες και εκατέρωθεν αυτών, σε όλα τα ρέματα που διασχίζουν περιοχή Natura 2000. Οι ζώνες προστασίας των ρεμάτων να αποτυπωθούν στους χάρτες του Σχεδίου.

1.19. Κατά την εφαρμογή των προβλέψεων του Σχεδίου θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τη διαφύλαξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των προτεινόμενων έργων, όσο και στη συνέχεια κατά τη λειτουργία τους. Κυρίως θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα, ώστε πιθανές εναποθέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον να είναι οι ελάχιστες δυνατές και να μην διακυβεύεται η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ώστε να διασφαλίζεται η αειφόρος χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών.

1.20. Να τηρούνται τα προβλεπόμενα από την Εθνική Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον, μέτρα.

1.21. Για έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν σε παράκτιες περιοχές και σε σπήλαια, είναι απαραίτητη η υποβολή σχετικού φακέλου στις αρμόδιες Εφορίες Ενάλιων Αρχαιοτήτων και Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας.

1.22. Στην πράξη έγκρισης του ΠεΣΠΚΑ, να επισημανθεί ότι τα προτεινόμενα Μέτρα στη ΣΜΠΕ 2.4.5, 2.6.7, 2.4.6, 2.6.8., 4.2.7., 6.2.2., 6.5.3, αποτελούν υφιστάμενα μέτρα που εφαρμόζονται δια του ΣΔΛΑΠ Περιφέρειας Κρήτης. Αντίστοιχα, ότι το μέτρο 7.1, προβλέπεται από το ΣΔΚΠ περιφέρειας Κρήτης. Όσον αφορά στον έλεγχο προόδου υλοποίησης των παραπάνω μέτρων, η αρμόδια υπηρεσία

της Περιφέρειας Κρήτης να είναι σε συνεννόηση με το Τμήμα Παρακολούθησης και Προστασίας Υδατικών Πόρων της Δ/σης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης. Σε κάθε περίπτωση να λαμβάνεται υπόψη το σχετικό έγγραφο γνωμοδότησης της παραπάνω Υπηρεσίας (Α.Π. 3609/2021/07.02.2021).

1.23. Το Μέτρο 4.4.1. «Επαναλειτουργία μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας στη Σητεία», να επανελεγχθεί ως προς την ένταξή του στο ΠεΣΠΚΑ, καθόσον δεν προκύπτει σαφώς η συσχέτισή του με τους στόχους του Σχεδίου.

2. Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα

2.1. Για την προστασία του περιβάλλοντος των περιοχών με ειδικό καθεστώς προστασίας (π.χ. του Δικτύου Natura 2000, συνθήκης Ramsar) και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν (π.χ. είδη χλωρίδας και πανίδας, οικοτόποι, οικοσυστήματα κ.λπ.), να εφαρμόζονται κατά το σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου τα εξής:

2.1.1. Να λαμβάνεται υπόψη η οικολογική σημασία εκάστης περιοχής υλοποίησης έργων ή δραστηριοτήτων και ιδίως το εάν περιλαμβάνουν είδη χλωρίδας ή πανίδας ή τύπους οικοτόπων που τελούν υπό καθεστώς προστασίας (πχ Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν).

2.1.2. Έργα και δραστηριότητες που ενδέχεται να υλοποιηθούν εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000 δεν θα πρέπει να προκαλούν αλλαγές σε ζωτικής σημασίας παραμέτρους (π.χ. υποβάθμιση του εδάφους), οι οποίες καθορίζουν το πώς λειτουργεί η οικεία περιοχή Natura 2000.

2.1.3. Να αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής του ΠεΣΠΚΑ για την αποφυγή ή κατά το δυνατόν μείωση των δυσμενών επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000 και βιοτόπους.

2.1.4. Οι προτεινόμενες δράσεις, που αφορούν σε περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, θα πρέπει να είναι συμβατές με τα εγκεκριμένα σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης ή τις εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), εφόσον υπάρχουν για τις περιοχές αυτές.

2.1.5. Ο χρονικός προγραμματισμός των έργων εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, να λαμβάνει υπόψη του τις περιόδους αναπαραγωγής της προστατευόμενης πανίδας.

2.1.6. Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση της οικολογικής συνοχής του Δικτύου Natura 2000 της Περιφέρειας Κρήτης (πρόβλεψη σχεδιασμού και ανάπτυξης οικολογικών διαδρομών μεταξύ των περιοχών του Δικτύου, ώστε να διευκολύνονται οι μετακινήσεις των τρωτών ειδών σε καταλληλότερα γι' αυτά ενδιαιτήματα, λόγω κλιματικής αλλαγής).

2.1.7. Να ληφθεί μέριμνα για την προστασία των υφιστάμενων Μεσογειακών Τελμάτων (ΜΕΤ), τα οποία αποτελούν οικοτόπους προτεραιότητας καθώς και των μικρών νησιωτικών υγροτόπων του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης.

2.2. Κατά τον σχεδιασμό και την κατασκευή των έργων που θα υλοποιηθούν, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, όπως διευθετήσεις ποταμών, απολήψεις νερού, διευθετήσεις προστασίας παράκτιων ζωνών κ.λπ. :

2.2.1. Να εξασφαλίζεται η πρόληψη καταστροφής ή αλλαγής και κατακερματισμού των ενδιαιτημάτων.

2.2.2. Τα κριτήρια επιλογής προτάσεων/καθορισμού των ζωνών προστασίας να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με την διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της.

2.2.3. Να γίνεται εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

2.2.4. Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

2.2.5. Να λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία των θαλάσσιων περιοχών με λιβάδια Ποσειδωνίας και των αμμοθινών.

2.3. Διασφάλιση συμβατότητας των ρυθμιστικών για τη γεωργία, κτηνοτροφία, δασοπονία, αλιεία και υδατοκαλλιέργειες, μέτρων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, με τους στόχους της Υ.Α. 40332/2014 (Β' 2383) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα για τα έτη 2014 – 2029 και σχεδίου δράσης πενταετούς διάρκειας».

2.4. Στις δράσεις που αφορούν στη δημιουργία νέων ποικιλιών και προσαρμογή των καλλιεργητικών τεχνικών στη γεωργία, να αποκλείονται τα γενετικά τροποποιημένα είδη , καθώς επίσης και η καλλιέργεια εισβολικών ειδών, που ενδεχομένως μπορούν να πλήξουν γηγενή είδη και να απειλήσουν προστατευόμενες περιοχές.

2.5. Να προωθείται η «αναγεννητική γεωργία», η οποία στοχεύει στην προστασία των οργανισμών του εδάφους και ευνοεί την εναλλαγή καλλιεργειών, καθιστώντας το χώμα πιο πλούσιο και ανθεκτικό έναντι της κλιματικής αλλαγής.

2.6. Σε συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς να διερευνηθεί η δυνατότητα επιλογής ποικιλιών που απαιτούν λιγότερο νερό ή/και ποικιλιών που ευδοκιμούν εκτός του θέρους.

2.7. Διαρκής ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού για τα οφέλη που θα έχει ο ίδιος αλλά και η χώρα γενικότερα με την αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής προς περισσότερο ανθεκτικές στις νέες κλιματικές συνθήκες καλλιέργειες.

2.8. Να εξετάζεται η δυνατότητα παραγωγής ζωοτροφών με τοπικές ποικιλίες άνυδρων κτηνοτροφικών φυτών, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της τοπικής κτηνοτροφίας.

2.9. Πριν την εφαρμογή κάποιας πρακτικής, για την ενίσχυση του γεωργικού και κτηνοτροφικού τομέα, να προηγείται μελέτη, στην οποία να εξετάζονται και οι πιθανές αρνητικές συνέπειες.

2.10. Να ληφθεί μέριμνα για τα απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας.

2.11. Διαρκής ενημέρωση των κτηνοτρόφων για προστασία από τη βόσκηση, αναδασωτέων περιοχών και εκτάσεων που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία, ώστε να προστατεύεται η φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη της βλάστησης.

2.12. Να αποφεύγεται ο προγραμματισμός έργων / επεμβατικών δράσεων εντός δασικών εκτάσεων για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας και βιοποικιλότητας των εκτάσεων αυτών. Σε περίπτωση που η υλοποίηση τέτοιων δράσεων είναι αναγκαία, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα αποφυγής ισχυρών διαταράξεων και να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε οι επεμβάσεις να επιφέρουν την ελάχιστη φθορά και απώλεια της υφιστάμενης φυτοκοινωνικής διαπλάσεως και του ευρύτερου δασικού περιβάλλοντος. Εφόσον απαιτείται λήψη μέτρων αποκατάστασης των χώρων διατάραξης, αυτά θα προκρίνονται κατόπιν εκπόνησης ειδικών δασοτεχνικών μελετών, οι οποίες θα προβλέπουν

και θα προτείνουν ήπιες και συμβατές παρεμβατικές δράσεις σε σχέση με την ευρύτερη περιοχή και τις επικρατούσες συνθήκες, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης των οικοτόπων και ενδιαιτημάτων των περιοχών

2.13. Πριν την υλοποίηση τεχνητών αναδασώσεων (όταν δεν είναι εφικτή η φυσική επανεγκατάσταση του δάσους), να μελετώνται ενδελεχώς οι τοπικές συνθήκες της περιοχής και να επιλέγονται γηγενή (ενδημικά) είδη.

2.14. Σε κάθε περίπτωση να λαμβάνεται υπόψη ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 για τις δεσμεύσεις των κρατών μελών σχετικά με τον τομέα της χρήσης γης, της αλλαγής χρήσης γης και της δασοπονίας (land use, land use change and forestry - «LULUCF») και να προωθούνται επιλογές οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

2.14.1. Να εξετάζεται η δυνατότητα εξισορρόπησης των εκπομπών από μια κατηγορία γης με τις απορροφήσεις από κάποια άλλη κατηγορία γης, με πρόκριση καλλιεργειών που να συνεισφέρουν στην αύξηση ή τουλάχιστον στη διατήρηση στα ίδια επίπεδα της απορρόφησης αερίων θερμοκηπίου.

2.14.2. Να προωθείται η αυξημένη βιώσιμη χρήση προϊόντων υλοτομίας, η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τις εκπομπές και, ως αποτέλεσμα της υποκατάστασης, να αυξήσει τις απορροφήσεις τους.

2.15. Στις προτεινόμενες μελέτες, σχέδια και δράσεις για τη διαχείριση δασικών εκτάσεων και την αλλαγή γεωργικών καλλιεργειών, να προκριθούν (κατά την επιλογή των ειδών που θα φυτευτούν) λύσεις που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αύξηση ή διατήρηση της ικανότητάς τους για απορρόφηση (δέσμευση και αποθήκευση) αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι αρχές της βιοποικιλότητας, με φύτευση κατά προτίμηση οικολογικά προσαρμοσμένων στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ειδών και/ή ειδών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή.

3. Έδαφος - Τοπίο

3.1. Για την αποφυγή υποβάθμισης του τοπίου, από την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων στο πλαίσιο της εφαρμογής των προβλέψεων του ΠεΣΠΚΑ, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης. Έργα προστασίας των ευπαθών παράκτιων περιοχών να ακολουθούν λύσεις βασισμένες στη φύση.

3.2. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν. Κατά το σχεδιασμό προστασίας των δικτύων ενέργειας έναντι ακραίων καιρικών φαινομένων, να προκρίνονται λύσεις υπογειοποίησης.

3.3. Πριν από την υλοποίηση επεμβάσεων, να ελέγχεται ο χαρακτήρας /μορφή της περιοχής ανάπτυξης του έργου/δραστηριότητας και αν εμπίπτει σε δασική περιοχή, σύμφωνα με του κυρωμένους δασικούς χάρτες. Η υλοποίηση επιτρεπόμενων από τη δασική νομοθεσία επεμβάσεων, εντός δασικών εκτάσεων, να περιορίζεται στις απολύτως αναγκαίες, προκειμένου να διαφυλάσσεται η ακεραιότητα και η βιοποικιλότητα των περιοχών αυτών.

3.4. Κατά την κατασκευή έργων σε πλαγιές με έντονες κλίσεις εδάφους και για την αποτροπή πλημμυρικών φαινομένων σε έντονες καιρικές συνθήκες (ισχυρή βροχόπτωση, χιονόπτωση), να λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση της υφιστάμενης βλάστησης καθώς και την αποφυγή έντονων

υλοτομικών επεμβάσεων και διατήρηση της υποβλάστησης στις πλαγιές αυτές.

3.5. Εκπόνηση κατά προτεραιότητα διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και αναθεώρηση υφιστάμενων, σε περιοχές που απειλούνται με ερημοποίηση.

3.6. Να προωθηθούν δράσεις απομάκρυνσης αυθαίρετων παράκτιων τεχνικών έργων και αυθαίρετων κατασκευών από τους υγροτόπους.

3.7. Στη γεωργία να προωθείται η αειφόρος διαχείριση των εδαφών με σκοπό τη μείωση της εδαφικής διάβρωσης.

4. Χρήσεις γης

4.1. Να δοθεί προτεραιότητα στη διατήρηση της ακεραιότητας των παράκτιων οικοσυστημάτων και τοπίων και της γεωμορφολογίας των παράκτιων ζωνών, σύμφωνα με τις αρχές του Πρωτοκόλλου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου. Για το σκοπό αυτό είναι σημαντικός ο σχεδιασμός και ανάπτυξη ζωνών προστασίας, μεταξύ του αιγιαλού και της οικιστικής ζώνης ανάπτυξης και η αποθάρρυνση οικιστικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης σε παράκτιες περιοχές που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους διάβρωσης, έως και απαγόρευση χρήσεων γης (όπου είναι απαραίτητο) σε συγκεκριμένες παράκτιες περιοχές που απειλούνται.

4.2. Οι όποιες επεμβάσεις προκριθούν, θα πρέπει μεταξύ άλλων να έχουν γνώμονα τη διατήρηση των γεωργικών γαιών και την αποφυγή τόσο του κατακερματισμού τους όσο και της αλλαγής χρήσης τους, ειδικότερα δε της Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας. Έργα ή δραστηριότητες εντός Αγροτικών γαιών υψηλής παραγωγικότητας, δε θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τη διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών τους. Ο χαρακτηρισμός των εκτάσεων ως Αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας ή όχι, σύμφωνα με το άρθρο 24, παρ.37 του Ν. 2945/2001, όπως ισχύει, μέχρι την έκδοση της ΚΥΑ καθορισμού των γεωγραφικών ορίων της Αγροτικής Γης Υψηλής παραγωγικότητας, να γίνεται κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης της αρμόδιας επιτροπής ΠΕΧΩΠ της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, της κείμενης νομοθεσίας. Η χωροθέτηση δραστηριοτήτων εντός της γης αυτής (επιτρεπτό ή μη) να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α, της παρ. 6, του άρθρου 37 του Ν.2637/1998, όπως ισχύει και κατόπιν γνωμοδότησης της οικείας ΠΕΧΩΠ.

4.3. Ανάγκη αλλαγής χρήσεων γης είναι δυνατόν να προκύψει μετά τις μελέτες τρωτότητας, στα πλαίσια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της στρατηγικής επιλογής του συμβιβασμού. Ειδικότερα, εφόσον προκύψει ανάγκη μετεγκατάστασης από τη ζώνη υψηλού κινδύνου πλημμύρας ορισμένων δραστηριοτήτων κι εγκαταστάσεων, θα πρέπει να υπάρξει σχετική μέριμνα σύστασης αντίστοιχων χωρικών υποδοχέων και σύνταξη μελετών ΤΠΣ/ΕΠΣ, Ρ.Σ.Ε. Ολοκληρωμένες χωροταξικές ρυθμίσεις, θα πρέπει να θεσπιστούν και να καθορίζονται με βάση αυτές, η υλοποίηση νέων έργων, τα έργα επαναχωροθέτησης ενεργειακών υποδομών, οι επεμβάσεις στο οδικό δίκτυο καθώς και τα έργα που σχετίζονται με τις παράκτιες υποδομές. Στην περίπτωση αυτή, για την νέα χωροθέτηση των διαφόρων δραστηριοτήτων του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα αλλά και άλλων ρυπογόνων δραστηριοτήτων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ορισμός ζωνών προστασίας έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος, όπως αυτές καθορίζονται στα μέτρα του Εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερισμάτων της Περιφέρειας Κρήτης . Αλλαγή χρήσης γης σε περίπτωση Αγροτικών Γαιών Υψηλής Παραγωγικότητας, γίνεται μετά από γνώμη του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την παρ.2, του άρθρου 37, του Ν.2945/2001, όπως

ισχύει.

4.4. Με δεδομένη τη συμβολή του τομέα LULUCF στην επίτευξη του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση κατά τουλάχιστον 40 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του μακροπρόθεσμου στόχου της συμφωνίας του Παρισιού, να προωθείται η λογιστική καταγραφή των εκτάσεων που μετατρέπονται σε άλλη κατηγορία χρήσης γης, προκειμένου να αποκτηθούν επακριβείς λογαριασμοί εκπομπών και απορροφήσεων, σύμφωνα με τις εθνικές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου της IPCC του 2006 (κατευθυντήριες γραμμές της IPCC). Οι καταγραφές, θα αφορούν:

α) Κατά τις περιόδους από το 2021 έως το 2025 και από το 2026 έως το 2030:

- i. «δασωμένες εκτάσεις»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις, υγροβιότοποι, οικισμοί ή εκτάσεις άλλης χρήσης, και έχουν μετατραπεί σε δασικές εκτάσεις,
- ii. «αποψιλωμένες εκτάσεις»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως δασικές εκτάσεις και έχουν μετατραπεί σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις, υγροβιότοπους, οικισμούς ή εκτάσεις άλλης χρήσης,
- iii. «διαχειριζόμενες καλλιεργήσιμες εκτάσεις»: — εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις που παραμένουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις,
 - χορτολιβαδικές εκτάσεις, υγροβιότοποι, οικισμοί ή άλλες εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις ή
 - καλλιεργήσιμες εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε υγροβιότοπους, οικισμούς ή άλλες εκτάσεις,
- iv. «διαχειριζόμενες χορτολιβαδικές εκτάσεις»: — εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως χορτολιβαδικές εκτάσεις και παραμένουν χορτολιβαδικές εκτάσεις,
 - καλλιεργήσιμες εκτάσεις, υγροβιότοποι, οικισμοί ή άλλες εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε χορτολιβαδικές εκτάσεις ή
 - χορτολιβαδικές εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε υγροβιότοπους, οικισμούς και άλλες εκτάσεις,
- v. «διαχειριζόμενες δασικές εκτάσεις»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως δασικές εκτάσεις και παραμένουν δασικές εκτάσεις.

β) Από το 2026: «διαχειριζόμενοι υγροβιότοποι»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως:

- υγροβιότοποι και παραμένουν υγροβιότοποι,
- οικισμοί ή άλλες εκτάσεις γης που έχουν μετατραπεί σε υγροβιότοπους ή
- υγροβιότοποι που έχουν μετατραπεί σε οικισμούς ή άλλες εκτάσεις.

4.5. Να εξεταστεί η δυνατότητα πρόβλεψης Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) και σχεδιασμού των αναγκαίων τεχνικών υποδομών, καθορισμού μεταλλευτικών ζωνών ή /και νέων λατομικών ζωνών.

5. Ατμόσφαιρα - Κλίμα

5.1. Για την επιλογή των βέλτιστων μέτρων και δράσεων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, να ληφθεί υπόψη η επίδρασή τους στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

5.2. Για τη βελτίωση του μικροκλίματος και της ποιότητας της ατμόσφαιρας να καταρτιστεί μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης των κτιρίων ιδιοκτησίας του δημοσίου και χάρτης πορείας

με μέτρα και μετρήσιμους δείκτες προόδου, για μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου, προκειμένου να επιτευχθεί κτιριακό απόθεμα υψηλής ενεργειακής απόδοσης και απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές και να διευκολυνθεί η οικονομικά αποδοτική μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας.

5.3. Μετά την καταγραφή του κτιριακού αποθέματος και τον εντοπισμό των περιοχών προτεραιότητας, να προσδιοριστούν τα πλέον ενεργοβόρα υφιστάμενα δημόσια κτίρια και να μελετηθεί η σταδιακή υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από ανανεώσιμα αέρια καύσιμα, όπως βιομεθάνιο και πράσινο υδρογόνο. Να ενθαρρύνονται αντίστοιχες μετατροπές στις μεταφορές και στη βιομηχανία.

5.4. Να συνδυαστεί η ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων με τις ανάγκες ανακαίνισής τους και την εξεύρεση οικονομικά αποδοτικών προσεγγίσεων, ανάλογα με το είδος του κτιρίου και την κλιματική ζώνη, λαμβάνοντας υπόψη πιθανά κατάλληλα σημεία ενεργοποίησης της διαδικασίας ανακαίνισης στον κύκλο ζωής του κτιρίου.

5.5. Να επιταχυνθεί η κατάθεση από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σχεδίου Ανάπτυξης Γεωθερμικού Δυναμικού (ΣΑΓΔ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.4602/2019, όπως ισχύει, .

5.6. Να ενθαρρύνεται η εγκατάσταση, για ίδια χρήση, ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών, επιφανειακών και υπόγειων, που δεν χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4602/2019, γεωθερμικό δυναμικό.

5.7. Προώθηση έξυπνων τεχνολογιών για τη διασύνδεση παραγωγών – καταναλωτών, σε επίπεδο τοπικό και υπερτοπικό, με σκοπό τη διαφύλαξη της ευστάθειας της ηλεκτροδότησης και την αποδοτική διανομή ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο βιώσιμο , οικονομικό και ασφαλή , καθώς και δράσεων ενημερωτικών προς τους επαγγελματίες που απασχολούνται στον κατασκευαστικό τομέα και τον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, για τη βελτίωση των δεξιοτήτων και της εκπαίδευσής τους.

6. Ανθρώπινη υγεία

Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει:

6.1. Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

6.2. Να προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν την χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης στερεών και υγρών αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος. Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων από τα παραγόμενα απόβλητα και για τη μείωση των εκπομπών θορύβου.

6.3. Να προωθούνται πολιτικές που αφορούν συνδυαστικά, αφενός στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και αφετέρου στη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας σε

τοπικό και εθνικό επίπεδο (π.χ. μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, αύξηση απορροφήσεων).

6.4. Εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων.

6.5. Κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση στην υλοποίηση του προγράμματος.

7. Πολιτιστική κληρονομιά

Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς θα πρέπει :

7.1. Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δε θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Για το σκοπό αυτό, οι σχετικές μελέτες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων να υποβάλλονται για προέγκριση από αρμόδια Εφορία Αρχαιοτήτων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3028/2002) και του Ν.4858/2021, όπως εκάστοτε ισχύουν. Να ληφθεί υπόψη ότι όλα τα ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται ως το 1830, εμπίπτουν αυτοδικαίως στην κατηγορία των αρχαίων και προστατεύονται από το νόμο, χωρίς να απαιτείται ειδική διοικητική πράξη χαρακτηρισμού.

7.2. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους, αξιόλογα αρχιτεκτονικά σύνολα κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του Σχεδίου, να εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και της τυχόν υποβάθμισης περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων.

7.3. Για την υλοποίηση των προβλεπόμενων στη ΣΜΠΕ έργων και δραστηριοτήτων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατά περίπτωση ύπαρξη μνημείων, κηρυγμένων ή αυτοδίκαια προστατευόμενων ή προσφάτως ανακαλυφθέντων, στο πλαίσιο υλοποίησης άλλων έργων και να εξασφαλίζεται η σύμφωνη γνώμη της Εφορείας Αρχαιοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, οι σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να επικαιροποιούνται και να αντλούνται πλέον από το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο (www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/), στο οποίο διαρκώς επικαιροποιείται η συστηματική καταγραφή και τεκμηρίωση (αρχαιολογική, διοικητική και γεωχωρική) των ακίνητων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και ζωνών προστασίας αυτών. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων, στη ΜΠΕ να εντοπίζονται και αναλύονται πιθανοί κίνδυνοι που αφορούν σε παρακείμενους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς και να προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία τους, θα πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση η συμβατότητά τους με αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και εν γένει στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

7.4. Τα όρια των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και οι θέσεις τους να προσαρμοσθούν στα νεότερα διαθέσιμα δεδομένα για την οριοθέτησή τους, σύμφωνα πάντα με τις υποδείξεις των Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και να αποτυπωθούν στους σχετικούς χάρτες

του Σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση να ληφθούν υπόψη οι επισημάνσεις – διορθώσεις υποδείξεις, των αρμόδιων Εφοριών, οι οποίες έχουν υποβληθεί στο στάδιο της διαβούλευσης .

7.5. Η ιεράρχηση των τρωτών στις κλιματικές αλλαγές και φυσικές καταστροφές αρχαιολογικών θέσεων και μνημείων ανά περιφερειακή ενότητα, για τα οποία θα προγραμματιστούν μελέτες και έργα, να γίνει σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων και κατόπιν συνεννόησης με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Δεδομένου δε, ότι από το ΥΠΠΟΑ έχουν ήδη παραχθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη αρκετά ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο την λήψη μέτρων για την προσαρμογή της πολιτιστικής κληρονομιάς στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, θα αποφευχθεί, με τον τρόπο αυτό, η αλληλοεπικάλυψη μελετών και έργων.

7.6. Κάθε έργο διαμόρφωσης ή κατασκευής στις ζώνες αιγιαλού και παραλίας και ιδιαιτέρως τυχόν λιμενικές εγκαταστάσεις, υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες, θα πρέπει να τύχουν έγκρισης από την Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων.

7.7. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων υποδομής να τηρούνται τα προβλεπόμενα στο Ν.3028/2002 «Για την προστασία Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» και Ν. 4858/2021 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς», όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα για τα έργα των Ομάδων μέτρων του οικείου προγράμματος 2, 7, 8, 11 και 16, από τα οποία πιθανόν επηρεάζεται η παράμετρος Πολιτιστικό Περιβάλλον, κατά τη φάση της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους, να γίνεται εκτίμηση των επιπτώσεων τους σε αυτό.

7.8. Ενημέρωση των αρμόδιων εφορειών του Υπουργείου Πολιτισμού πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών και διακοπή τους σε περίπτωση εντοπισμού αρχαίων ή μνημείων.

7.9. Να προωθηθεί η ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας ενεργής και ανοικτής προς την επιστημονική κοινότητα (ψηφιακό αποθετήριο) για την πληρέστερη και με βάση τους κανόνες της επιστήμης αποτύπωση – καταγραφή του πολιτιστικού πλούτου της Περιφέρειας, καθώς και των πιθανών κινδύνων που αντιμετωπίζει αναφορικά με την κλιματική και εν γένει περιβαλλοντική αλλαγή

8. Μεταφορές

8.1. Για την υλοποίηση μέτρων που αφορούν το οδικό δίκτυο και τις μετακινήσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εκάστοτε τεχνικές οδηγίες και κανονισμοί του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Ειδικότερα, εφόσον προτείνονται μέτρα που αφορούν το διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο, θα πρέπει να προηγούνται οι απαραίτητες μελέτες και εγκρίσεις.

8.2. Κατά την αποκατάσταση περιοχών στις οποίες εκτελούνται έργα οδοποιίας, να δίνεται προσοχή στη φύτευση των επιχωμάτων και ορυγμάτων με κατάλληλους θάμνους και βαθύριζα, χαμηλόκορμα δένδρα από γηγενή φυτικά είδη.

8.3. Ορθολογική χωροθέτηση του δικτύου των υποδομών (ήπιες μετακινήσεις) που θα αναπτυχθεί, λαμβάνοντας υπόψη το είδος, το κόστος και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του καθώς και του

απαιτούμενου επιπλέον δικτύου μεταφορών Επιπρόσθετα, η σκοπιμότητα μεγάλου κόστους μέτρων και έργων να τεκμηριώνεται με τεχνικοοικονομική ανάλυση.

8.4. Να ενθαρρύνεται η ηλεκτροκίνηση και να προωθούνται οι διαδικασίες εγκατάστασης, ανάπτυξης, διαχείρισης και λειτουργίας προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων.

9. Γενικοί όροι

Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων για την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

i. Η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού τους, ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους. Στη βελτιστοποίηση, περιλαμβάνονται :

- Κατάλληλη επιλογή της χωροθέτησης Παραγωγικών δραστηριοτήτων , μετά από ενδελεχή εξέταση, κατά προτεραιότητα εντός οργανωμένων υποδοχέων ή εντός κατάλληλων εκτάσεων, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων και διατηρώντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της αγροτικής γης και ιδιαίτερα εκείνης με υψηλή παραγωγικότητα.
- Μέριμνα για τον περιορισμό κινδύνων και οχλήσεων ως προς το φυσικό περιβάλλον.
- Αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων
- Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας: Στο επίπεδο των παρεμβάσεων του προγράμματος, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ενσωμάτωση τεχνολογιών και μεθόδων καινοτομίας με επωφελές πρόσημο για το περιβάλλον, ιδίως ως προς τις νέες, πράσινες μορφές ενέργειας, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού.
- Ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους.
- Προστασία της βιοποικιλότητας

ii. Η ουσιαστική υποχρέωση της χώρας που απορρέει από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας (διατήρηση των οικοσυστημάτων και των φυσικών οικοτόπων καθώς και διατήρηση και αποκατάσταση ζώντων πληθυσμών των διαφόρων ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον).

iii. Η αρχή της πρόληψης.

iv. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων.

9.1. Κατά τη φάση της εξειδίκευσης των μέτρων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, οι προβλέψεις του Εθνικού Κλιματικού Νόμου (Ν. 4936 ΦΕΚ Α 105/27.5.2022).

9.2. Ενσωμάτωση κριτηρίων βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων στη διαδικασία επιλογής προτάσεων υλοποίησης στο ΠΕΣΠΚΑ και ενίσχυση του τομέα της κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα συνετής διαχείρισης φυσικών πόρων.

9.3. Κατά τη φάση υλοποίησης των επιμέρους μελετών και έργων να ελέγχεται η συμβατότητά τους και να δίνεται προτεραιότητα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την κλιματική Αλλαγή (COM(2021) 82). Επίσης να λαμβάνονται υπόψη τα νεότερα στοιχεία από την τρέχουσα έκθεση του IPCC (AR6).

9.4. Για την κατασκευή οποιουδήποτε έργου ή δραστηριότητας, θα πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων. Ειδικότερα πριν από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων που χωροθετούνται εντός της περιοχής εφαρμογής του Σχεδίου και τα οποία κατατάσσονται στους πίνακες της ΥΑ με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (Β' 841), όπως εκάστοτε ισχύει, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις της παρούσας Απόφασης έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου.

9.5. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των επιμέρους έργων, να αξιολογηθεί η ευπάθειά τους στην κλιματική αλλαγή και όπου απαιτείται να προταθούν κατάλληλα μέτρα μείωσης της ευπάθειας και αύξησης της προσαρμοστικής ικανότητας (βάσει και των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2014/52/ΕΕ με την οποία εναρμονίστηκε η Ελληνική νομοθεσία). Επίσης, να αξιολογείται η επίτευξη ή μη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και περιορισμού της τρωτότητας σε όλους τους τομείς της οικονομίας, του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, οι επιπτώσεις τους στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών ή/και την αύξηση της απορρόφησής τους .

9.6. Δεν τίθενται, στο πλαίσιο του Σχεδίου, περιορισμοί στην εγκατάσταση και λειτουργία εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης σκοπών εθνικής άμυνας, σε οποιαδήποτε περιοχή ή ζώνη του.

9.7. Ενθάρρυνση περιβαλλοντικής επιχειρηματικότητας στον τομέα της διαχείρισης και προστασίας των υδάτινων πόρων.

9.8. Εισαγωγή πρακτικών αειφόρου κατασκευής και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας σε δημόσια και ιδιωτικά έργα.

9.9. Η προσαρμογή του Σχεδίου, μετά την έγκρισή του, σε νεότερα, λεπτομερέστερα ή ακριβέστερα δεδομένα που αφορούν την προστασία στοιχείων του φυσικού ή ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής του, όπως, η οριοθέτηση υδατορεμάτων και ο καθορισμός ζωνών προστασίας τους, ο χαρακτηρισμός εκτάσεων δασικού χαρακτήρα, που στο Σχέδιο έχουν άλλη χρήση, και η κήρυξη νέων αρχαιολογικών χώρων ή μνημείων ή η τροποποίηση των διατάξεων ήδη κηρυγμένων, είναι δυνατή κατόπιν τήρησης της διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου.

9.10. Τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση και εξειδικεύουν όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις αυτής, ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας (της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Περιφέρειας) με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος υλοποιούμενα από τρίτους φορείς, δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης προς αποφυγή διπλού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή η παρακολούθηση από πλευράς Αρχής Σχεδιασμού, συνίσταται στη λήψη, τήρηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που διατίθενται σ' αυτήν από τους ως άνω φορείς.

2. Τα αποτελέσματα της ως άνω παρακολούθησης αποτυπώνονται σε εκθέσεις που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

2.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών ανά περιβαλλοντικό τομέα (π.χ. τομέας βιοποικιλότητας, ποιότητα ατμόσφαιρας και κλίμα, έδαφος, ύδατα, πολιτισμός, κ.ά.) που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για την συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Όπου υπάρχουν υφιστάμενα μέτρα παρακολούθησης του περιβάλλοντος, μπορούν ενδεχομένως να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου, με στόχο την αποφυγή διπλού ελέγχου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

2.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

3. Εκτός της συλλογής των πληροφοριών, υφίσταται υποχρέωση της αποθήκευσής τους και δημιουργίας χρονοσειρών δεδομένων, ώστε να είναι εφικτή η διαχρονική παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος. Τα στοιχεία θα είναι διαθέσιμα, εφόσον ζητηθεί, για τον εμπλουτισμό της βάσης δεδομένων που θα συσταθεί (Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή).

4. Το Πρόγραμμα Παρακολούθησης και οι παράμετροι παρακολούθησης, παρουσιάζονται στους Πίνακες του Παραρτήματος της παρούσας Απόφασης, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της περιβαλλοντικής έγκρισης του ΠΕΣΠΚΑ

Η παρούσα απόφαση ισχύει για πέντε (5) έτη από την έκδοσή της μέχρι την έγκριση του Σχεδίου, ενώ μετά την έγκριση του τελευταίου η ισχύς της επεκτείνεται για το διάστημα ισχύος του Σχεδίου.

Σε περίπτωση τροποποίησης του Σχεδίου, απαιτείται η τήρηση των σχετικών διαδικασιών που προβλέπονται από την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β' 125), όπως ισχύει, λαμβανομένων υπόψη των αναφερόμενων στην παρ. Β.9.9 της παρούσας.

Ε. Δημοσιοποίηση της έγκρισης της ΣΜΠΕ και άλλες διατάξεις

1. Η ΣΜΠΕ που συνοδεύει την παρούσα απόφαση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.
2. Το Σχέδιο όπως τελικά εγκριθεί θα πρέπει να είναι εναρμονισμένο με την παρούσα Απόφαση ενώ στην απόφαση έγκρισης του Σχεδίου, θα αναφέρονται ρητά οι όροι και οι προϋποθέσεις της παρούσας.
3. Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει σε δημοσιοποίηση της παρούσας απόφασης για την ενημέρωση του κοινού, αναρτώντας την απόφαση στην επίσημη ιστοσελίδα της, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της (παρ. 11 του άρθρου 7 σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 5 της ΚΥΑ 107017/2006, όπως ισχύει)
4. Η οριστικοποίηση των στοιχείων του Σχεδίου θα γίνει με την έγκρισή του από την Αρμόδια Αρχή Σχεδιασμού, αφού ληφθούν υπόψη οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις της παρούσας εισήγησης, και τυχόν εξειδίκευσή τους στη ΣΜΠΕ που τη συνοδεύει.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ**

Αναρτητέα Πράξη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΕΣΠΚΑ

Πίνακας 1: Παρακολούθηση μεταβολής κλιματικών δεικτών

Κλιματικός δείκτης	Μονάδα	Περίοδος υπολογισμού / αναφοράς
Κλιματικά δεδομένα		
Μεταβολή μέσης θερμοκρασίας	(°C)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ελάχιστης θερμοκρασίας	(°C)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης μέγιστης θερμοκρασίας	(°C)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ταχύτητας ανέμου	(m/s)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέγιστης ταχύτητας ανέμου	(m/s)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ετήσιας βροχόπτωσης	(mm/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης σχετικής υγρασίας	(%)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή εισερχόμενης ολικής μικρού μήκους κύματος ακτινοβολίας στην επιφάνεια	(W/m ²)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ετήσιας χιονοκάλυψης	(%/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ανόδου στάθμης της θάλασσας	(m)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. εικοσαετίας
Ψυχρές Εισβολές		
Μεταβολή αριθμού ημερών με ελάχιστη θερμοκρασία < 0 °C (νυχτερινός παγετός)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. εικοσαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών με μέγιστη θερμοκρασία < 0 °C (ολικός παγετός)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. εικοσαετίας
Καύσωνες		
Μεταβολή αριθμού τροπικών νυκτών	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας

Κλιματικός δείκτης	Μονάδα	Περίοδος υπολογισμού / αναφοράς
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη θερμοκρασία > 35 °C	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού συνεχόμενων ημερών ανά έτος με μέγιστη θερμοκρασία > 35 °C	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Έντονοι Άνεμοι		
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέση ένταση ανέμου > 10,8 m/sec (> 6 beaufort)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη ένταση ανέμου > 13,9 m/sec (> 7 beaufort)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Πλημμύρες		
Μεταβολή αριθμού ημερών με τιμή βροχόπτωσης > 95° εκατοστημόριο της βροχόπτωσης περιόδου αναφοράς (ημέρες με πολύ βαριά βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών με τιμή βροχόπτωσης > 99ο εκατοστημόριο της βροχόπτωσης περιόδου αναφοράς (ημέρες με ακραία βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση > 10 mm (ισχυρή βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση > 20 mm (ακραία βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή (τιμή ή ποσοστιαία) ετήσιας μέσης μέγιστης βροχόπτωσης 24ώρου	(mm ή %)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή (τιμή ή ποσοστιαία) ετήσιας μέσης μέγιστης βροχόπτωσης 48ώρου	(mm ή %)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Ξηρασία		
Μεταβολή αριθμού συνεχόμενων ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση < 1 mm	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Ποσοστιαία μεταβολή μέσης ετήσιας βροχόπτωσης	(%)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Δυσφορία Πληθυσμού		
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη distress index > 29	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη humidex > 38	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας

Κλιματικός δείκτης	Μονάδα	Περίοδος υπολογισμού / αναφοράς
Πυρκαγιές		
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη FWI > 30 (μεγάλος και ανώτερος κίνδυνος δασικής πυρκαγιάς)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη FWI > 45 (ακραίος κίνδυνος δασικής πυρκαγιάς)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας

Πίνακας 1: Δείκτες Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων

Δείκτες Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων
Εκταμιευμένοι πόροι για την επίτευξη των στόχων από την εφαρμογή των μέτρων και δράσεων του ΠΕΣΠΚΑ
Μέτρα ανά προτεινόμενη Δράση που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη
Μελέτες που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη
Μελέτες και Έργα σε Περιοχές Προτεραιότητας που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη
Έργα που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη
Μέτρα ανά Τομέα που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη

Πίνακας 3: Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Ζημιές καλλιεργειών λόγω καιρικών	Γεωργία	Έκταση
Παρουσία παρασίτων και ασθενειών	Γεωργία	Αριθμός, έκταση
Απόδοση συνόλου καλλιεργειών	Γεωργία	% από στοιχεία
Κατανάλωση νερού για άρδευση	Γεωργία	Ποσότητα
Παραγωγικότητα ζώων	Κτηνοτροφία	% από στοιχεία
Εμφάνιση ασθενειών, προσβολές από επιβλαβείς οργανισμούς	Κτηνοτροφία	Αριθμός, είδος
Δασικές πυρκαγιές	Δάση	Αριθμός, καμένες εκτάσεις

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Επιδημίες από επιβλαβείς οργανισμούς	Δάση	Αριθμός οργανισμών, έκταση κατάληψης
Ξενικά είδη	Δάση	Αριθμός οργανισμών,
Διάβρωση και υποβάθμιση εδαφικών πόρων ¹	Αναδασωτέες	Έκταση
Επιδείνωση του φαινομένου της ερημοποίησης ²	Αναδασωτέες εκτάσεις	Έκταση
Αριθμός και είδος χερσαίων οικοσυστημάτων	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός, είδος
Αριθμός και είδος θαλάσσιων οικοσυστημάτων	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός, είδος
Υγροβιότοποι	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός
Πλήθος και είδη αλιευμάτων	Αλιεία	Αριθμός, είδος
Ζημιές σε υποδομές και εξοπλισμό	Υδατοκαλλιέργειες	Αριθμός, κόστος
Ποιότητα και ποσότητα νερού	Υδατικοί Πόροι	Ποιοτική αξιολόγηση ανά ΥΣ, ποσότητα
Κατανάλωση νερού για πόση, άρδευση, κτηνοτροφία και βιομηχανία	Υδατικοί Πόροι	Ποσότητα υδάτων
Υφαλμύρωση των παράκτιων υδροφόρων οριζόντων	Υδατικοί Πόροι	Έκταση, ποσότητα υδάτων
Λειψυδρία	Υδατικοί Πόροι	Αριθμός φαινομένων
Εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	Ποτάμια	Αριθμός φαινομένων
Φαινόμενα καθιζήσεων και κατολισθήσεων	Ποτάμια	Αριθμός φαινομένων
Εδαφική διάβρωση	Ποτάμια	Αριθμός θέσεων, έκταση
Διάβρωση ακτών και υποβάθμιση αισθητικής φυσικού τοπίου	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός θέσεων, έκταση
Πλημμύρες και κατάκλιση παράκτιων περιοχών	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός φαινομένων, έκταση

¹ Οι δείκτες αξιολόγησης αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά για συγκεκριμένους τομείς, καθώς οι προτεινόμενοι δείκτες μπορούν να σχετίζονται με παραπάνω τομείς συνδυαστικά (π.χ. δείκτης ερημοποίησης, δείκτης υποβάθμισης εδαφικών πόρων).

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Καταστροφές παράκτιων υποδομών	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός, κόστος
Αλάτωση εδαφών	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός θέσεων, έκταση
Έσοδα από τουρισμό	Τουρισμός	Έσοδα σε ευρώ
Πλήθος τουριστών ανά τουριστική περίοδο	Τουρισμός	Αριθμός τουριστών
Φθορές τουριστικών υποδομών	Τουρισμός	Αριθμός, κόστος
Αύξηση της ζήτησης/κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για ψύξη	Ενέργεια	Ζήτηση ενέργειας σε βαθμομήρες
Λειτουργικά προβλήματα σε ενεργειακές υποδομές	Ενέργεια	Αριθμός φθορών, κόστος
Φθορές και καταστροφές σε δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας	Ενέργεια	Αριθμός φθορών, κόστος
Φθορές σε υποδομές μεταφορών	Υποδομές μεταφορών	Αριθμός φθορών, κόστος
Κατολισθητικά φαινόμενα	Υποδομές μεταφορών	Αριθμός θέσεων, έκταση
Παρεμπόδιση ομαλούς λειτουργίας ή διακοπή λειτουργίας υποδομών μεταφορών	Υποδομές μεταφορών	Αριθμός, κόστος
Περιστατικά νοσηλείας ή θάνατοι λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων	Υγεία	Αριθμός περιστατικών,
Περιστατικά νοσηλείας ή θάνατοι λόγω καύσωνα	Υγεία	Αριθμός περιστατικών, θανάτων
Λοιμώξεις ή αλλεργίες που σχετίζονται με ατμοσφαιρική ρύπανση	Υγεία	Αριθμός περιστατικών
Επιδημίες μεταδοτικών ασθενειών	Υγεία	Αριθμός, κόστος
Πλήθος έργων αντιμετώπισης θερμικής αστικής νησίδας	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός έργων
Ζημίες από ακραία καιρικά φαινόμενα	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός περιστατικών, κόστος

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Πλήθος αντιπλημμυρικών έργων	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός έργων
Διακοπή λειτουργίας ή / και μείωση επισκεψιμότητας αρχαιολογικών χώρων και μουσείων	Πολιτιστική κληρονομιά	Αριθμός περιστατικών
Φθορές ή ζημιές σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία από ακραία καιρικά φαινόμενα	Πολιτιστική κληρονομιά	Αριθμός περιστατικών, κόστος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Μεσογείων 119, Τ.Κ. 115 26 Αθήνα
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αθήνα
	III.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας Πατησίων 147, Τ.Κ. 112 51 Αθήνα
	IV.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας Πατησίων 147, Τ.Κ. 112 51 Αθήνα
	V.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αθήνα
	VI.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αθήνα
	VII.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Μεσογείων 119, Τ.Κ. 115 26 Αθήνα
	VIII.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ Μεσογείων 119, Τ.Κ. 115 26 Αθήνα
2.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Νίκης 5-7, Τ.Κ.: 101 80 Αθήνα	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ minister.sec@mnec.gr
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ hellasaskps@mnec.gr
3.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, ΤΚ 15669, Παπάγου	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ gram-ypourgou@yme.gov.gr
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
4.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ Αχαρνών 2, Αθήνα 104 32	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ minister-mailbox@hq.minagric.gr
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ info@minagric.gr
5.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	
	I.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Κρήτης dipeho@apdkritis.gov.gr

	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Διεύθυνση Υδάτων Κρήτης ydata@apdkritis.gov.gr
6.	Ένωση-Σύμπραξη	A. ENVIROPLAN ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. Περικλέους 23 & Ήρας, Τ.Κ. 153 44 Γέρακας (info@enviropplan.gr) B. ADVANCED ENVIRONMENTAL STUDIES (ADENS Α.Ε.) ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ